دستچین

■ **حضور سر کلاس از رختخواب کفایت نمی‌کند**

محمدصالح جوکار، رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها در مجلس به ایسنا گفت: حضور در کلاس به عنوان محیط علمی بسیار حائز اهمیت است. اینکه دانش‌آموز یا دانشجو از رختخواب سرکلاس حاضر شود، کفایت نمی‌کند؛ تا زمانی که دانشجو و دانش آموز پشت صندلی درس ننشیند نمی‌تواند استاد شود.

■ **حتی دو صندلی را هم تاب نیاوردند؟**

به گزارش مهر، توران ولی مراد، مدیر شبکه ایران زنان در خصوص حذف معاونت زنان ریاست جمهوری از شورای عالی انقلاب فرهنگی در یادداشتی نوشت: چگونه است که در مقر فرماندهی فرهنگی کشور جایی برای زنان تحمل نمی‌شود؟ چرا مردان صاحب صندلی این مقر فرماندهی حتی دو صندلی را برای زنان تاب نیاوردند؟

■ **نمی‌دانم بودجه دانشگاه چقدر است؟**

عباس احمدی، مدیرکل فرهنگی و اجتماعی دانشگاه تهران به مهر می‌گوید: من به عنوان مدیر فرهنگی دانشگاه نمی‌دانم بودجه تخصیصی به دانشگاه چقدر است و چند درصدش مربوط به معاونت فرهنگی می‌شود. اگر بدانیم واقعاً بودجه ناچیز است به سمت تأمین اعتبار از کانال‌های خارج از دانشگاه می‌رویم.

■ **می‌خواهند آموزش و پرورش چیزی شبیه دانشگاه شود**

مسعود سعادتی، کارشناس تعلیم و تربیت به فارس گفت: نیاز نبود واژه‌های آموزشیار معلم یا دانشیار معلم را درست کنیم. همین شبیه دانشگاه شدن پیامدهایی خواهد داشت و سیگنال‌ها و علامت‌هایی به ما می‌دهد که طراحان رتبه‌بندی می‌خواهند آموزش و پرورش چیزی شبیه دانشگاه شود که خطاست.

اجرای ۴۲ هزار طرح عمرانی «برکت» در مناطق محروم کشور

به گزارش میزان، محمد ترکمانه، مدیرعامل بنیاد برکت گفت: بنیاد برکت ساخت و تکمیل ۵۷ هزار طرح عمرانی شامل مدرسه، بیمارستان، کتابخانه، دارالقرآن، آزمایشگاه، مسجد، مصلی، خانه بهداشت، حوزه علمیه، خانه عالم، مرکز تجهیزات پزشکی، پایگاه سلامت، مرکز بهداشت، احداث پل، راهسازی و آب‌رسانی را در مناطق محروم در دستور کار دارد که از این تعداد، ۴۲ هزار طرح تکمیل شده و به بهره‌برداری رسیده است.

جعفر کوشا
رئیس اتحادیه سراسری کانون‌های وکلای دادگستری ایران (اسکودا)

در حوزه حقوقی دنیا، علمی به نام علم اداره زندان وجود دارد که باید در دانشکده‌های حقوق تدریس و در زندان‌ها اجرایی شود. علاوه بر این، در نظام حقوقی نیز قوانین و آیین‌نامه‌هایی در این حوزه وجود دارد که در حال اجراست. با این حال هم در کشور ما و هم در برخی کشورهای دیگر، میان آنچه در قوانین و آیین‌نامه‌ها آمده و آنچه در عمل اجرا می‌شود، فاصله معناداری وجود دارد. به همین دلیل گاهی مسئولان به این فکر می‌افتند موارد قانونی را دوباره متذکر شوند. این ضرورت به دلیل این است که مشاهده شده در زمینه رعایت حقوق محکومان و بازداشت‌شدگان در بسیاری از موارد، به آیین‌نامه‌ها، بخش‌نامه‌ها، شیوه‌نامه‌ها و... عمل نمی‌شود.

گفت‌وگو با رئیس اتحادیه سراسری کانون‌های وکلای دادگستری ایران درباره ابلاغیه جدید دستگاه قضا

گامی مهم برای تحقق کرامت زندانی

فؤاد اشتری - فارس

محمود مصدق | قوه قضائیه مبتنی بر آخرین یافته‌های علمی دنیا و به پشتوانه محکمات فقهی، منشور کرامت را ابلاغ کرده است. منشوری که ناظر به حقوق زندانیان است و بر موارد مهمی همچون ممنوعیت الزام استفاده از چادر برای زنان متهم و تفکیک زندانیان، ممنوعیت انگشت‌نگاری و... تأکید دارد. بدون تردید پیگیری و اجرای مندرجات این دستورالعمل، فصل نوینی برای دستگاه قضایی است. جعفر کوشا؛ رئیس اتحادیه سراسری کانون‌های وکلای دادگستری ایران (اسکودا) در گفت‌وگو با ما از ضرورت این منشور و ضمانت‌های اجرایی آن می‌گوید.

■ **منشور جدید قوه قضائیه درباره حقوق زندانیان با چه ضرورتی صادر شده است؟**

موارد بخشنامه‌ای که به‌تازگی ابلاغ شده تازه نیست و ماهیت آن به اجرای قوانین موجود تأکید دارد. با این حال هر منشور یا شیوه‌نامه اینچنینی، اهدافی را دنبال می‌کند که مهم‌ترین آن بیان این نکته است که ما حق نداریم به کرامت انسانی افراد ولو متهم یا محکوم خدشه‌ای وارد کنیم. زندانی شدن فرد خاطی به معنای عکس‌العملی برای جبران خطای او است و هیچ کس حق ندارد پا را از این عکس‌العمل که حدود و ثغور آن به موجب قانون و رأی محکمه قضایی تعیین می‌شود، فراتر بگذارد. هدف دیگر این است که باید به بازداشتگاه، ندامتگاه یا زندان به عنوان محلی نگاه کنیم که محیط تذکر و تنبه باشد و شخص در این مکان‌ها مورد تحقیر قرار نگیرد، بنابراین هدف این است از هر گونه اقدامی که سبب خدشه‌دار شدن شخصیت و کرامت انسانی می‌شود جلوگیری کرد. اگرچه محیط زندان باید تا حدودی محدودکننده آزادی‌ها و به‌گونه‌ای برای تنبه محکومان مؤثر باشد اما باید بین انواع جرایم و نحوه زندانی شدن افراد تفکیک قائل شویم. مجرمان خطرناک، سازمان‌یافته و مجرمانی که با تصمیمات قبلی و از روی عمد مرتکب جرم می‌شوند نباید با سایر مجرمان به یک‌گونه مورد مطالعه قرار گیرند و هر یک رفتارهای خاص خود را می‌طلبند. فردی که مرتکب جرم کوچک و به حبس کوتاه‌مدت محکوم شده، اساساً جایی در زندان ندارد، از آن رو که زندان نمی‌تواند برایش محیط مناسبی برای بازپروری باشد. حبس‌های کوتاه‌مدت با فلسفه وجودی اصلاح در تعارض است چون زمان کوتاه برای اصلاح کافی نیست و از سوی دیگر شاید محدودکردن آزادی‌ها در زندان مجازات زیادی برای آن جرم خرد باشد. در جرایم کوچک می‌توان زمینه‌های ایجاد مجازات‌های جایگزین حبس را با ترمیم خسارت بزه‌دیدگان فراهم کرد و خاطیان خرد را با محیط زندان آشنا نکرد. چرا که زندان باید دارای برنامه‌های خوب و زمان‌بندی شده و همچنین آینده‌نگری بلندمدت و میان‌مدت برای کسانی باشد که مرتکب جرم شدید شده‌اند و از سوی دیگر باید ابهت کافی را نیز برای چنین مجرمانی داشته باشد. درباره مجرمان خطرناک نیز با رعایت علم اداره زندان‌ها و ایجاد امکانات فرهنگی و آموزشی باید موقعیت و فرصتی را ایجاد کرد که حقوق و کرامت انسانی زندانیان رعایت شود. از سوی دیگر زندانبان‌ها باید در حد نیاز به اقتضائات علوم روان‌شناسی، جرم‌شناسی، جامعه‌شناسی و حقوق آگاهی داشته باشند.

■ **به نظر شما چه ضمانت اجرایی‌ای برای بخشنامه اخیر قوه قضائیه وجود دارد؟**

در مورد مسئولان اداره زندان در قسمت‌های مختلف قوانین جزایی، چنانچه این افراد حقوق محکومان و بازداشت‌شده‌ها را رعایت نکنند، ضمانت اجرایی کیفری درنظر گرفته شده است. به عنوان مثال درباره اعمال شکنجه در مدت بازداشت یا در مدت محکومیت به حبس، در قانون مجازات برای مقامات دستوردهنده شکنجه، مباشران و مجریان عنوان مجرمانه در نظر گرفته شده و مقامات دستوردهنده باید تحت تعقیب قرار گیرند.

نکته اساسی اینکه با وجود قانون، اثبات این موارد بسیار مشکل است. تصور کنید در یک طرف این معادله ضابطانی قرار دارند که در محیط بازداشتگاه از قدرت و اختیارات بالایی برخوردارند و در طرف دیگر آن متهمی که به خارج از زندان و خیلی وقت‌ها به وکیل دسترسی ندارد و حتی خانواده او هم نمی‌توانند از اوضاع و احوالش باخبر شوند؛ همه این‌ها اثبات شکنجه را دشوار می‌کند. از سوی دیگر باید پرسید چگونه می‌توان شکنجه‌های روانی را اثبات کرد؟ اگر چه در مورد شکنجه‌های بدنی اگر به پزشک مراجعه شود، شاید بتوان رابطه علیت بین شکنجه و آثار آن را در بدن اثبات کرد اما در این گونه موارد هم چون بازداشت‌شده می‌داند دوباره باید به محیط زندان بازگردد، شاید از گفتن این شکنجه‌های بدنی هم امتناع کند.

■ **به این ترتیب راه‌حل چیست؟**

برای مقابله با این موارد لازم است اختیارات دادیاران ناظر بر زندان‌ها بیشتر شود. حتی پیشنهاد می‌شود از قضات با تجربه به عنوان مثال از قضات با سابقه بیش از ۱۰ سال به عنوان قاضی در زندان استفاده نمود. کاری که در فرانسه انجام می‌شود و به‌چنین قاضیانی قاضی نشسته می‌گویند.

همچنین می‌توان در تشکیلات دادگستری مستقر در زندان‌ها، از قضاتی استفاده کرد که تحصیلات عالیه و تجربه کافی در علم اداره زندان داشته باشند و پیشنهاد بعدی اینکه از بازرسان مجرب استفاده کنند که این بازرسان بدون ترس و واهمه گزارش‌های واقعی را به مقامات ارائه دهند. پیشنهاد آخر هم این است زندانبان‌ها از تخصص لازم برای اداره زندان بهره‌مند باشند که هر روز در زمینه مسائل و وظایف از آنان گزارش خواسته شود و در پایان دوربین‌هایی که در محل زندان نصب می‌شوند توسط قضات به طور مرتب کنترل شوند.

■ **چالش‌های بالقوه‌ای که می‌تواند پیش روی این منشور باشد چیست؟**

برای اجرای این نوع منشورها، آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌ها باید اراده‌ای وجود داشته باشد که معمولاً این اراده وجود ندارد. دوم این امکانات و تجهیزات لازم باید در زندان در نظر گرفته شود. سوم اینکه باید با کسانی که خاطیان این امر هستند یعنی کسانی که رعایت حقوق محکوم را نمی‌کنند برخورد جدی و قانونی انجام دهیم. یکی از چالش‌های مهم در این گونه موارد این است که بخش‌نامه، شیوه‌نامه و منشور به صورت نمادین تنظیم می‌شود و کارکرد آن از تبلیغات فراتر نمی‌رود. عمدتاً ابزارها و سازوکارهای اجرایی لازم برای ضمانت اجرایی این موارد را نه تنها در نظر نمی‌گیریم بلکه در بسیاری از موارد با ترفندهای مختلف از تعقیب آن‌ها سر باز می‌زنیم. راه حل این است با تعویض زندانبان‌ها در یک زمان‌بندی معین، ارائه آموزش‌های لازم به آنان و همچنین رسیدگی به وضعیت معیشتی زندانبان‌ها و ایجاد انگیزه برای آنان بر نقایص موجود فائق آییم و گام مثبتی در راه اجرایی شدن منشور جدید و بخشنامه‌هایی از این دست برداریم. در کنار آن البته این مسئله هم لازم است که با کسانی که حقوق انسانی و اسلامی و بشری زندانی را رعایت نمی‌کنند، برخورد قاطع داشته باشیم و با تشکیل دادگاه علنی و اطلاع‌رسانی به‌موقع از افزایش این موارد جلوگیری کنیم.

یادداشت

چرایی و چگونگی اجرای «منشور کرامت»

علی نجفی توانا ؛ رئیس پیشین کانون وکلای دادگستری مرکز | به منشورهای قوه قضائیه که تاکنون صادر شده است باید از دو منظر نگریست؛ هم از نظر محتوا و اصول که بسیار مترقی، انسانی و منطبق با قواعد حقوق بشری و قانون اساسی کشور و حقوق طبیعی انسان‌هاست و هم از منظر علاقه‌مندی و دغدغه مسئولان دستگاه قضا به رعایت و اجرای این‌گونه حقوق در فرایند اجرایی و قضایی کشور. اما واقعیت این است تاکنون تنها ۱۰درصد از هرچه در این زمینه گفته شده، مؤثر واقع شده که این موضوع خود موجب بی‌اعتمادی آحاد مردم به‌ویژه فرهیختگان کشور به این‌گونه منشورها شده است. البته امیدواریم این بار رئیس قوه قضائیه که تجربه عملی در کار قضا دارد، با نظارت و شایسته‌سالاری نسبت به آن و با اعمال مدیریت، زمینه تحقق بخش قابل‌توجهی از این شعارها را فراهم کند. در خصوص ضمانت‌های اجرایی منشور کرامت نیز باید گفت ضمانت اجرایی حقوقی که ما به عنوان اصول کرامت انسانی، حقوق شهروندی، حقوق اساسی و یا حقوق بشری می‌شناسیم در قوانین عادی ما پیش‌بینی شده است. در واقع جلوگیری از شکنجه، فساد اداری و قضایی، برخورد با افراد ناسالم و جلوگیری از انحرافات و ضوابطی که امروز از آن با عنوان اصول منشور کرامت انسانی یاد می‌کنیم از انفصال تا مجازات کیفری و از تنزل رتبه تا درج در پرونده در قانون نظارت بر کار قضات پیش‌بینی شده؛ اما اشکال کار این است در فرایند اقدامات کار قضایی تخلفات مختلفی مشاهده می‌شود. واقعیت این است پیش از این، نقص‌هایی در تحقیقات مقدماتی وجود داشت که در زمان ریاست مرحوم آیت‌الله هاشمی شاهرودی بر قوه قضائیه کاهش یافت اما همچنان گاه شاهد اعمال فشارها البته در حد نارنجی و زرد هستیم. همین موضوع موجب شده مسئولان قضایی درصدد تغییر برخی از مدیران زندان‌ها برآیند. به همین دلیل لازم است برای جلوگیری از بروز چنین مشکلاتی و برای رعایت واقعی حقوق مندرج در منشور کرامت انسانی در انتصاب مدیران، نگاه جناحی و فرمایشی را کنار بگذاریم، در برخورد با تخلفات هیچ‌گونه مماشات نداشته باشیم و از قضات مستقل و سالم استفاده کنیم. علاوه بر این، نیروهای نظارتی باید تحت امر مدیریت عالی اما در قالب قانون عمل کنند چون این موارد به عدالت قضایی کمک می‌کند. از سوی دیگر نبود نظارت فراسازمانی که موجب رفع اشکالات درون‌سازمانی می‌شود، از جمله چالش‌های موجود قوه قضائیه در اجرای منشور کرامت است. مشکل دیگر که پیش روی منشور یاد شده قرار دارد مربوط به نبود برنامه‌ریزی علمی در زمینه رعایت حقوق شهروندی و کرامت انسانی است. باید بدانیم اقدامات مقطعی و همراه با اعمال سلیقه نتیجه مثبتی به همراه نخواهند داشت. بنابراین برای رفع این مشکل و رعایت قواعد و اصول حقوق شهروندی و کرامت انسانی باید برنامه‌ها را به صورت کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت اجرایی کنیم. البته اجرای مناسب هر برنامه بدون برخورداری از بودجه و امکانات کافی ممکن نخواهد بود و اجرای بندهای مختلف منشور کرامت انسانی قوه قضائیه نیز از این قاعده مستثنا نیست. به عنوان مثال در منشور یاد شده بر تفکیک زندانیان و بازپروری و بازگشت آنان به خانواده و جامعه تأکید شده؛ اما اصلاح محکومان تنها با آموزش‌های تئوری و ذهنی میسر نخواهد بود؛ بلکه همه به صورت عملی نیاز به امکانات و بودجه و افراد متخصص داریم. از سوی دیگر برای اصلاح زندانیان به امکانات نیاز است؛ اما شرایط موجود نشان می‌دهد ما امکانات لازم را برای تحقق این هدف و اصلاح محکومان در اختیار نداریم. همچنین برای تفکیک بازداشتی‌ها و محکومان نیز مشکل داریم. بر اساس استانداردهای جهانی، ظرفیت زندان‌ها در دنیا به ازای ۱۰۰هزار نفر باید ۱۱نفر باشد؛ اما این رقم در ایران بیش از ۳۰۰نفر است. یعنی زندان‌های کشور ظرفیت ندارند و برای ظرفیت‌سازی نیز نیاز به بودجه است. ما با عفوهای موردی و استفاده از قانون کاهش مجازات، برخی از زندانیان را آزاد و روانه جامعه می‌کنیم بدون اینکه آن‌ها را اصلاح کرده باشیم. در نتیجه زندانی نه فرصت کاری پیدا می‌کند و نه از حمایت اجتماعی برخوردار می‌شود و این‌گونه امنیت خود و دیگران را به خطر می‌اندازد.

بهداشت و درمان

عضو کمیته علمی کشوری مقابله با کرونا عنوان کرد

دلایل طولانی شدن گردش دلتا در کشور

پیام طبرسی، عضو کمیته علمی کشوری مقابله با کرونا به ایسنا گفت: حدود ۶۰میلیون نفر دز یک و ۵۳میلیون نفر دز دوم را تزریق کردند. متأسفانه حدود ۷میلیون نفر هیچ نوع واکسنی تزریق نکرده‌اند که چون این گروه هیچ ایمنی ندارند، ممکن است به سویه دلتا هم مبتلا شوند و شاید یکی از دلایل طولانی شدن گردش دلتا همین افراد باشند.

وی درباره احتمال تصمیم‌گیری کمیته علمی کشوری مقابله با کرونا برای تزریق دز چهارم واکسن، گفت: هنوز اظهارنظر در این زمینه زود است چون فعلاً حدود ۱۲میلیون نفر دز سوم واکسن را تزریق کرده‌اند از طرفی باید اطلاعات تکمیل شود تا در صورت نیاز اقدامات بعدی صورت گیرد.

محیط زیست

کارشناس آلودگی هوا اظهار کرد

بی‌توجهی به ظرفیت‌های کشور در نوشتن قانون «هوای پاک»

یوسف رشیدی، کارشناس آلودگی هوا درباره مطلوب اجرا نشدن قانون هوای پاک به ایسنا گفت: از کسانی که این قانون را تصویب کردند باید پرسید چرا با توجه به وضعیت واقعی کشور قانونی نوشتند که برای اجرا کردن آن توانایی کافی ندارند؟

وی افزود: ما در نوشتن قانون «هوای پاک» اصلاً به ظرفیت‌های کشور توجهی نکردیم و دست بالا به این قضیه نگاه کردیم اما مسئله دیگر این است چرا محیط زیست جزو اولویت‌های دستگاه‌های اجرایی نبوده تا این قانون اجرایی شود؟

رشیدی گفت: ما در نوشتن قوانین مشکل داریم. یک مشکل همیشگی قانون‌هایی که نوشته اما اجرا نمی‌شوند این است که سازوکار اجرایی شدن به‌درستی بررسی نشده است.

خدمات اجتماعی

مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی خبر داد

کاهش انتظار بیمه‌شدگان برای ارجاع به کمیسیون‌های پزشکی

به گزارش ایسنا، سید میرهاشم موسوی، مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی بازنگری فرایند معرفی افراد به کمیسیون‌های پزشکی را از اولویت‌های این سازمان برشمرد و گفت: انتقادهایی مبنی بر طولانی بودن این فرایند وجود دارد که باید مورد توجه قرار گیرد و انتظار بحق بیماران این است که درخواست آنان برای از کار افتادگی با سرعت بیشتری رسیدگی و تعیین تکلیف شود. در گام نخست باید کاهش دست‌کم ۵۰ درصدی مدت زمان انتظار نسبت به شرایط فعلی مدنظر قرار گیرد. همچنین باید با ارتقای سامانه‌های مربوط، مراجعات و تردد بیمار تا حد امکان کاهش یابد.

واکنش

واکنش به اظهارات جدید درباره تصادف زنجیره‌ای

سرهنگ عین‌الله جهانی، معاون پلیس راهور در واکنش به اظهارات دبیر انجمن خودروسازان ایران در خصوص تصادف زنجیره‌ای بهبهان و باز نشدن ایربگ‌ها به ایسنا گفت: خیلی منطقی است وقتی خودرویی از عقب آسیب ببیند، خودرویی دیگر از قسمت جلو با آن برخورد کرده است. یعنی ۶۰ خودرو با هم تصادف کرده‌اند و ایربگ هیچ کدام باز نشده چون همه از عقب آسیب دیده‌اند؟ انتظار این است به جای پاسخ‌های غیرفنی و مخدوش کردن افکار عمومی با این‌گونه نگرش‌ها، همه به فکر اصلاح نقایص ایمنی و ارتقای کیفیت خودروهای داخلی باشیم.